

Staatstoezicht op de Mijnen
de Inspecteur-generaal der Mijnen
de hoogedelgestrenge heer J.W. de Jong, M.Eng.
Postbus 24037
2490 AA Den Haag

voorgezonden per e-mail

Uw ref: -

Our ref: EP201212205629

Direct line: (0592) 362989

Assen, 21 december 2012

Onderwerp: Actualisatie Winningsplan Groningen

Geachte heer De Jong, beste Jan,

Bijgaand treft u een afschrift van de brief die wij heden hebben gestuurd aan de minister.

Hoogachtend,
Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. de Haan', with a horizontal line underneath it.

Ir. J. de Haan
Asset Manager Groningen

Het Ministerie van Economische Zaken
de minister, zijne excellentie de heer H.G.J. Kamp
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

voorgezonden per e-mail aan de heer P. Jongerius

Uw ref: - Onze ref: EP201212205148 telefoon: (0592) 362989 Assen, 21 december 2012

Onderwerp: Actualisatie Winningsplan Groningen

Excellentie,

Artikel 3 van uw instemmingsbesluit op het Winningsplan Groningen (uw kenmerk ET/EM/7519086) vraagt om een actualisatie van het winningsplan. Deze actualisatie had als achtergrond het inzichtelijk maken van de verwachte gasvoorkomens in het carboon en de periferie van het Groninger gasvoorkomen. Deze onderwerpen waren – in tegenstelling tot de formele indieningsvereisten – ten tijde van het instemmingsbesluit nog onvoldoende relevant of substantieel om reeds in dat winningsplan een nadere uitwerking te geven.

Dat is nog immer het geval, maar inmiddels kunnen wij u hieromtrent het volgende mededelen. Voor een visualisatie van de periferie verwijzen wij naar de bijlage bij dit schrijven:

In de periode 2007 tot heden zijn twee nieuwe putten geboord, Hoogezand-1 (HGZ-1) en 't Zand-11B (ZND-11B). HGZ-1 in de zuidwestelijke periferie van het voorkomen kent gas van Groningen-kwaliteit en is aangeboord met een druk die depletie via het hoofdveld suggereert. Om die reden is de put niet in productie genomen. ZND-11B in het noorden van het veld had als belangrijkste doelstelling om informatie over reservoirdruk en veranderingen in het gas-water contact te verkrijgen. De acquisitie van data was succesvol, maar helaas kon de put door technische problemen niet in productie worden genomen.

In de komende periode 2013 – 2017 worden diverse putprojecten gestart die tot doel hebben om de productiecapaciteit, en mogelijk ook de winbare reserves, te vergroten. In vervolg op een grote Groningen-veldstudie, medio 2012 afgerond, is een inventarisatie gemaakt van mogelijke nieuwe putlocaties. Deze locaties bevinden zich vooral in de perifere delen van het Groningenveld, met name in die delen waarvan aangetoond is, of verwacht wordt, dat de druk achterblijft in vergelijking met de centrale delen van het veld (waar zich de productieclusters bevinden). Twee gebieden, de zuidwestelijke en de noordwestelijke periferie, hebben een hoge prioriteit op basis van de vigerende productiefilosofie en reservoirmanagement. Deze worden hierna kort beschreven.

In de zuidwestelijke periferie blijft het totale gasvolume dat verbonden is met de putten van het Eemskanaal productiecluster sterk achter bij het totale statische volume. Daarom zal de bestaande put Kolham-1 (KHM-1) aangesloten worden op het productiecluster Slochteren. Daarnaast wordt gekeken naar een tweede Kolham-put, en naar meerdere nieuwe productieputten ten noordwesten van het Eemskanaal cluster. Voor deze putten zal een nieuwe boorlocatie moeten worden aangelegd. Een eerste nieuwe put in de zuidwestelijke periferie zal op zijn vroegst in 2015 geboord gaan worden.

De noordwestelijke periferie beslaat een gebied met grote afstand tot de bestaande productieclusters Ten Post, Leermens en 't Zand. Beoogde nieuwe drainagepunten kunnen niet vanaf deze locaties geboord worden. Er zal in de komende jaren worden gezocht naar haalbare opties.

Het ontwikkelen van het Carboon gaat gepaard met technische en financiële risico's en vereist nieuwe kennis, onder andere over haalbaarheid en effectiviteit van een dergelijke ontwikkeling. Nog te starten initiatieven op dit punt elders in Nederland leveren naar verwachting de benodigde kennis; in afwachting van deze resultaten is daarom vooralsnog afgezien van het boren naar, en het ontwikkelen van mogelijke gasvoorkomens in het Carboon onder het Groningen-veld.

Het vigerende winningsplan beschrijft in onderdeel B5 de productieontwikkelingsstrategie, waarbij mede aandacht is gegeven aan tweede- en derde-trapscompressie. De technische realisatie voor een tweede-trap-compressie wordt momenteel voorbereid voor het productiecluster Schaapbulten. Rekeninghoudend met de ervaringen tijdens de bouw en de eerste productie volgens dit concept zal het vervolgens worden toegepast op (een deel van) de overige clusters. Een uitgebreide modelleerstudie naar de optimale fasering en implementatie van tweede-traps, en later ook derde-trapscompressie zal worden afgerond in 2013.

Het onderwerp van onderdeel B9 is de waterinjectie via Borgsweer. In 2013 wordt vanaf de Borgsweer locatie een nieuwe injectieput (BRW-5) geboord, ter vervanging van de bestaande put BRW-4 die technische problemen ondervindt. Een herziene waterinjectievergunning is reeds aangevraagd en vergund in november 2012 (uw kenmerk DGETM-EM / 12365332).

Omtrent bodemdaling hebben wij het Staatstoezicht op de Mijnen in april van dit jaar op de hoogte gebracht dat de daling zich nog immer bevindt binnen de bandbreedte van de voorspelling en daarover overeenstemming bereikt.

Bovengeschetste ontwikkelingen geven nog geen substantiële wijziging in de ontwikkelingsstrategie noch aanleiding om op dit moment het winningsplan te wijzigen. Veel van de daartoe benodigde gegevens zullen, als aangegeven, in de loop van 2013 beschikbaar komen.

In augustus 2012 heeft zich een beving voorgedaan welke, mede op basis van nieuwe inzichten in het geologisch model en stimulans van uw zijde, noopt tot het herijking van de bestaande risico-analyse en de daaruit eventueel voortvloeiende maatregelen. Deze analyse staat los van de voorgaand beschreven actualisatie.

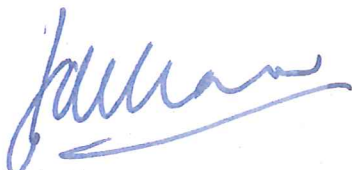
Wij zijn, bezijden de afhandeling van de ontstane schade en de versterking van de maatschappelijke band met Groningen, druk doende studies, metingen en analyses uit te voeren om invulling te geven aan de planonderdelen als bedoeld in artikel 24 (lid 1 sub p tot en met s) van het Mijnbouwbesluit. Deze studies en (risico)analyses worden uitgevoerd in nauw overleg met uw dienst Staatstoezicht op de Mijnen en worden binnenkort nader geduid richting de Groninger gemeenschap. In de tweede bijlage bij deze brief treft u een overzicht en tijdslijn van het overeengekomen data-aquisitie- en studieplan.

Ook zal, gebaseerd op nieuwste inzichten verkregen uit de genoemde studies en metingen, worden gekeken of de productiestrategie van het veld kan worden aangepast of verdere investeringen kunnen worden voorgesteld met het oog op het reduceren van drukverschillen in het reservoir en daardoor wellicht het beïnvloeden van de frequentie of magnitude van bevingen. Zodra en pas als de risico-analyse is afgerond zullen ook de haalbaarheid en effectiviteit van dergelijke maatregelen worden geëvalueerd.

Bepaalde maatregelen kunnen op korte termijn worden gerealiseerd. Substantiële resultaten worden eind 2013 verwacht. Indien en zodra het voorgaande vervolgens aanleiding geeft tot herziening van het winningsplan of onderdelen daarvan, zullen wij u daartoe een verzoek tot instemming doen toekomen als bedoeld in artikel 34 van de Mijnbouwwet.

Wij zullen u op gezette tijden op de hoogte brengen van de vorderingen.

Hoogachtend,
Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

ir. J. de Haan
Asset Manager Groningen

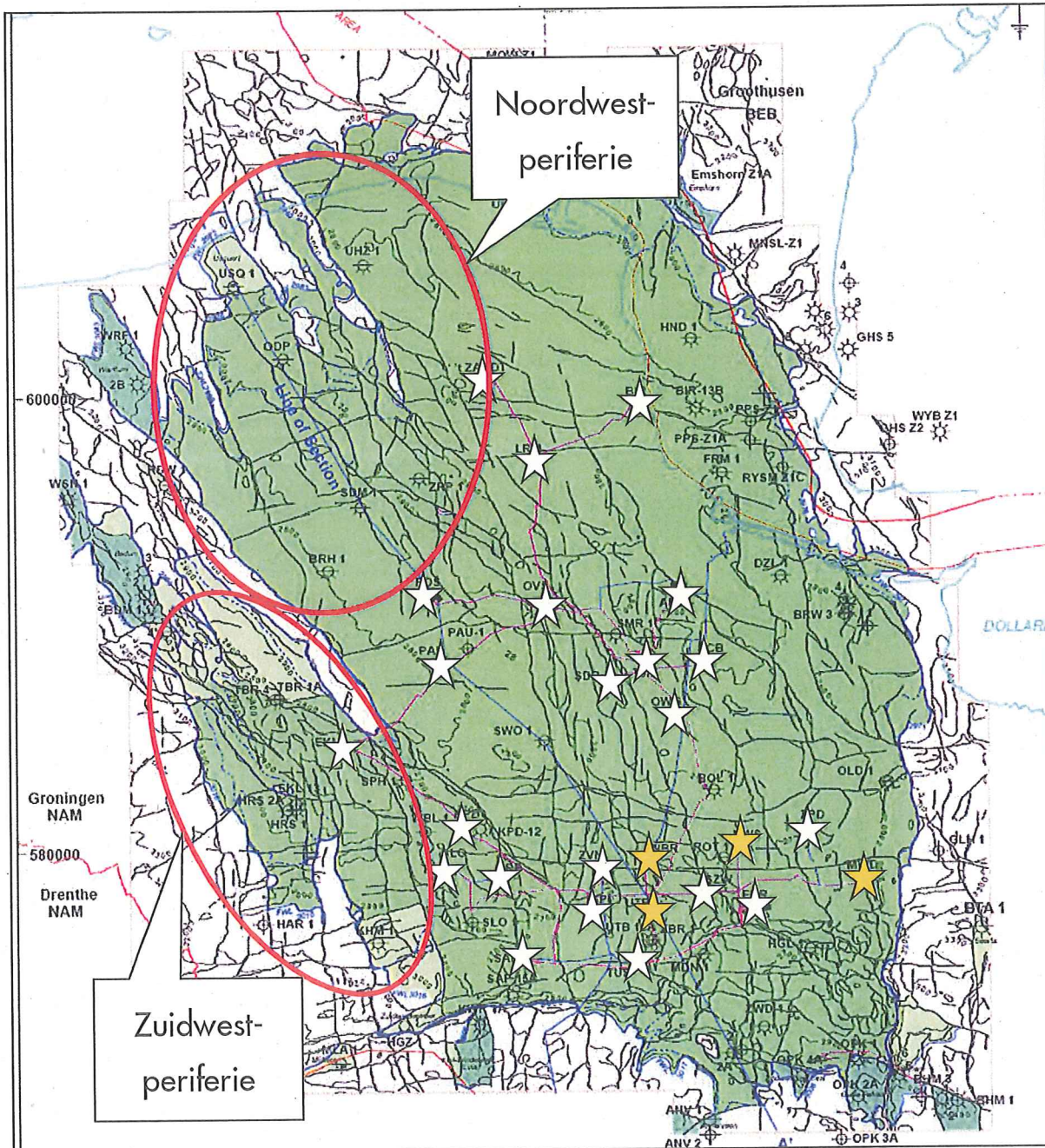
Cc: Staatstoezicht op de Mijnen, de inspecteur-generaal, de heer J.W. de Jong, M. Eng.

Bijlage 1: Groningenveld met locaties van productieclusters en noord- en zuidwestelijke periferie

Bijlage 2: Data-acquisitie- en studieplan

Bijlage 1

Groningenveld met locaties van productieclusters (sterren) en noord- en zuidwestelijke periferie

Bijlage 2

Data-acquisitie- en studieplan